Europski parlament
2014-2019

Dokument s plenarne sjednice

B8-0341/2017

15.5.2017

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen nakon izjave potpredsjednice Unije / Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku

u skladu s člankom 123. stavkom 2. Poslovnika

o strategiji EU-a za Siriju
(2017/2654(RSP))

Barbara Lochbihler, Bodil Valero, Ernest Urtasun, Florent Marcellesi, Jordi Solé, Tamás Meszerics, Claude Turmes
u ime Kluba zastupnika Verts/ALE-a

B8-0341/2017

Rezolucija Europskog parlamenta o strategiji EU-a za Siriju
(2017/2654(RSP))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Siriji,

– uzimajući u obzir konvencije UN-a o ljudskim pravima čija je Sirija potpisnica,

– uzimajući u obzir Ženevske konvencije iz 1949. i njihove dodatne protokole,

– uzimajući u obzir Priopćenje iz Ženeve iz 2012.,

– uzimajući u obzir rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a o Siriji,

– uzimajući u obzir zaključke Vijeća o Siriji, između ostalog i one od 3. travnja 2017. kojima je usvojena strategija EU-a o Siriji, uključujući Zajedničku komunikaciju od 14. travnja 2017. potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i Komisije naslovljenu „Elementi strategije EU-a za Siriju”,

– uzimajući u obzir izjave potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku o Siriji,

– uzimajući u obzir izjavu supredsjedateljâ briselske konferencije „Potpora budućnosti Sirije i regije” održane 4. i 5. travnja 2017.,

– uzimajući u obzir izvješća Neovisne međunarodne istražne komisije o Siriji, koju je osnovalo Vijeće Ujedinjenih naroda za ljudska prava (UNHRC), i rezolucije UNHCR-a o Sirijskoj Arapskoj Republici,

– uzimajući u obzir članak 123. stavak 2. Poslovnika,

A. budući da se rat u Siriji pretvorio u jednu od najtežih humanitarnih kriza u svijetu od Drugog svjetskog rata, koja i dalje za sobom ostavlja katastrofalne posljedice po sirijski narod; budući da se taj sukob, koji podupiru i produbljuju vanjski akteri, sve više destabilizira širu regiju;

B. budući da je od početka sukoba u Siriji 2011. godine poginulo više od 400 000 ljudi, uglavnom civila; budući da 13,5 milijuna osoba, tj. gotovo tri četvrtine preostalog stanovništva, uključujući više od 6 milijuna raseljenih osoba te više od 5 milijuna osoba u područjima pod opsadom i teško dostupnim područjima, hitno treba humanitarnu pomoć; budući da je više od 5 milijuna Sirijaca moralo potražiti utočište u inozemstvu;

C. budući da prema međunarodnom pravu zaraćene strane moraju poduzeti odgovarajuće mjere za zaštitu civila i civilne infrastrukture; budući da su sve sukobljene strane masovno i uzastopno kršile ljudska prava i međunarodno humanitarno pravo, a posebno sirijski režim i njegovi saveznici; budući da su Istražno povjerenstvo UN-a, glavni tajnika UN-a i visoki povjerenik UN-a za ljudska prava izjavili da su u Siriji počinjeni

zločini protiv čovječnosti i ratni zločini;

D. budući da se u kršenja prava počinjena tijekom sukoba u Siriji ubrajaju izvansudska smaknuća, mučenja i zlostavljanja, prisilni nestanci, masovna i proizvoljna uhićenja, ciljani i neselektivni napadi na civile, kolektivna kažnjavanja, napadi na medicinsko osoblje i uskraćivanje hrane i vode; budući da je Asadov režim navodno odgovoran za vješanja, mučenja i izvansudska smaknuća u masovnim razmjerima u režimskim objektima za zadržavanje; budući da su ti zločinu dosad prošli nekažnjeno; budući da je izgladnjivanje civila u naseljenim područjima pod opsadom, kao ratna taktika koju upotrebljavaju pripadnici Asadova režima i naoružane oporbene skupine, jasno kršenje međunarodnog humanitarnog prava;

E. budući da je rizik od eskalacije sukoba na regionalnoj razini i dalje visok uz kontinuirano uplitanje brojnih regionalnih aktera, uključujući Turske, koja je nedavno pokrenula novi niz zračnih napada na kurdske borce;

F. budući da Asadove snage navodno upotrebljavaju kemijska sredstva s ciljem da naude civilima i ubiju ih; budući da se posljednji napad na civile oružjem za masovno uništenje dogodio 4. travnja 2017. u gradu Khan Sheikhoun u pokrajini Idlib, pri čemu je ubijeno najmanje 70 civila, među kojima i velik broj djece, dok su stotine osoba ranjene; budući da je 12. travnja 2017. Rusija stavila veto na rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a kojom se trebala osuditi navodna upotreba zabranjenog kemijskog oružja u Siriji, a sirijska vlada pozvati na suradnju u istrazi o incidentu;

G. budući da pravda, vladavina prava i borba protiv nekažnjavanja predstavljaju ključne elemente na kojima se temelji mir i napori usmjereni na rješavanje sukoba;

H. budući da su 4. svibnja 2017. u Astani (Kazahstan) Rusija, Iran i Turska sklopili sporazum o osnivanju četiri područja bez sukoba; budući da tri države potpisnice trebaju biti jamci šestomjesečnih obnovljivih primirja, što podrazumijeva i provedbu oružanog nadzora na terenu; budući da se u tom sporazumu poziva na prekid svih letova Asadova režima preko tih područja te na neometan humanitarni pristup u područjima pod nadzorom pobunjenika; budući da ovog tjedna u Ženevi počinje novi krug pregovora pod vodstvom UN-a, a još se jedan krug pregovora pod vodstvom Rusije planira za sredinu srpnja u Kazahstanu;

I. budući da je Vijeće 3. travnja 2017. donijelo strategiju EU-a za Siriju, koja uključuje Zajedničku komunikaciju potpredsjednice Unije / Visoke predstavnice i Komisije naslovljenu „Elementi strategije EU-a za Siriju” i relevantne zaključke Vijeća; budući da se u toj strategiji navodi šest ključnih područja djelovanja: završetak rata uz pomoć istinske političke tranzicije, promicanje konstruktivne i uključive tranzicije, odgovaranje na humanitarne potrebe najranjivijih Sirijaca, promicanje demokracije i ljudskih prava, promicanje odgovornosti za ratne zločine i podupiranje otpornosti sirijskog stanovništva i društva;

J. budući da je 5. travnja 2017. EU supredsjedao konferencijom „Potpora budućnosti Sirije i regije”, na kojoj su se okupili predstavnici više od 70 zemalja kao i predstavnici međunarodnih organizacija te međunarodnih i sirijskih organizacija civilnog društva; budući da se u sklopu te konferencije postigao dogovor o primjeni sveobuhvatnog pristupa krizi u Siriji;

K. budući da je Europska unija najveći donator humanitarne pomoći u Siriji i u susjednim zemljama, s više od 9 milijardi EUR koje je u tu svrhu namijenila od početka krize;

1. izražava žaljenje zbog toga što šest godina od početka stravičnog nasilja i ljudske patnje nije postignut dovoljan napredak u pronalaženju političkog rješenja sukoba u Siriji; podsjeća na to da se sukob ne može trajno okončati vojnim rješenjem i poziva na hitan prekid neprijateljstava, kraj svih opsada, potpun i neometan pristup humanitarne pomoći u cijeloj državi te zaštitu humanitarnih radnika koju će osigurati sve strane;

2. s olakšanjem primjećuje zamjetno smanjenje sukoba u velikom dijelu zemlje, do kojeg je došlo nakon dogovora Rusije i Turske o prekidu neprijateljstava, postignutom u prosincu 2016.; s opreznim optimizmom pozdravlja nedavni sporazum sklopljen u Astani o uspostavi područja bez sukoba; poziva tri države jamca iz sporazuma sklopljenog u Astani da osiguraju poštovanje prekida vatre; traži mandat UN-a utemeljen na poglavlju VII. kojim bi se trebala potaknuti vrlo jaka misija plavih kaciga UN-a, čiji bi cilj bio praćenje stanja u tzv. područjima bez sukoba i u njihovu okruženju;

3. izražava nadu u to da diplomatske inicijative pod vodstvom Rusije mogu poslužiti za jačanje međunarodnih napora u postizanju političkog rješenja; u tom smislu ponovno potvrđuje kontinuirano prvenstvo ženevskog procesa pod vodstvom UN-a te podupire napore posebnog izaslanika UN-a za Siriju Staffana de Misture za ostvarivanje stvarne političke tranzicije u skladu s Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a 2254, koju su dogovorile sukobljene strane uz potporu ključnih međunarodnih i regionalnih aktera; ustraje na važnosti uključivanja svih etničkih i vjerskih manjina u pregovore o budućnosti Sirije kao i u upravljačke strukture;

4. još jedanput i najsnažnije osuđuje zlodjela i rašireno kršenje ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava koje provodi Asadov režim uz pomoć svojih saveznika te nedržavne oružane skupine, posebice ISIL/Daiš i Džabat Fatah al-Šam;

5. osuđuje stravičan napad kemijskim oružjem koji se odgodio 4. travnja 2017. u gradu Khan Sheikhoun na jugu pokrajine Idlib i koji je posljednji od nekoliko napada kemijskim oružjem izvršenih tijekom sirijskog sukoba; pozdravlja istragu koju provodi Organizacija za zabranu kemijskog oružja i ustraje na tome da je počinitelje potrebno privesti pravdi;

6. pozdravlja donošenje strategije EU-a za Siriju, kojom se osigurava čvrst i sveobuhvatan temelj za poboljšano djelovanje EU-a u fazi sukoba kao i u fazi nakon njega;

7. ipak, ističe da strategija EU-a za Siriju ne bi smjela spriječiti Uniju da u kratkoročnoj ili srednjoročnoj perspektivi primjenjuje pragmatičan i fleksibilan pristup koji joj omogućuje da zadrži diplomatsku ulogu i svoj utjecaj s ciljem oblikovanja konačnih rezultata političkih pregovora;

8. u potpunosti podržava suradnju potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice za vanjske poslove i sigurnosnu politiku s regionalnim i lokalnim akterima u sukobu kao i pokušaje da se pronađe zajednički temelj za postizanje mira kako bi se otvorila rasprava o budućnosti Sirije;

9. pozdravlja naglasak stavljen na podupiranje otpornosti sirijskog stanovništva i sirijskog

društva u okviru strategije EU-a za Siriju; poziva potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnicu za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i države članice da udvostruče svoje napore usmjerene na izgradnju kapaciteta stanovnika i civilnog društva Sirije, između ostalog, u suradnji s akterima koji promiču ljudska prava i jednakost (uključujući ravnopravnost spolova i prava manjina), demokraciju i osnaživanje ili u vidu njihova djelovanja, i u oslobođenim područjima u Siriji, ako je to moguće, i među sirijskim izbjeglicama u egzilu u regiji ili u Europi; ističe da bi se tom izgradnjom kapaciteta Sirijcima trebala pružiti potpora u upravljanju tranzicijom (u područjima poput reguliranja medija, decentralizacije, upravljanja općinama i izrade nacrta Ustava) pri čemu se u obzir trebaju uzeti potrebe i uloga žena;

10. pozdravlja zaključke briselske konferencije „Potpora budućnost Sirije i regije”, održane 4. i 5. travnja 2017.; naglašava da će potreba za humanitarnom pomoći biti ključan problem i u godinama koje dolaze te poziva Europsku uniju i njezine države članice da se dugoročno obvežu da će Siriji pružati humanitarnu pomoć i pomoć u obnovi;

11. pozdravlja obvezu koju je Unija preuzela u smislu daljnjeg pružanja humanitarne pomoći sirijskim susjedima, koji su prihvatili milijune izbjeglica; ipak, poziva države članice da se još čvršće obvežu u pogledu podjele odgovornosti, čime bi se izbjeglicama koje bježe iz ratnih zona u Siriji omogućilo da na temelju preseljenja, programa humanitarnog prihvata, jednostavnijeg postupka ujedinjenja obitelji ili fleksibilnijeg viznog režima pronađu zaštitu izvan granica neposrednog susjedstva;

12. pozdravlja promicanje odgovornosti za ratne zločine kao ključnog elementa strategije EU-a za Siriju; ustraje, međutim, na tome da se u tom području poduzmu dodatne mjere, uključujući donošenje zajedničke politike EU-a o koordiniranoj strategiji u pogledu odgovornosti za ratne zločine počinjene u Siriji te poziva potpredsjednicu Komisije /Visoku predstavnicu za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da u tom kontekstu preuzme proaktivnu ulogu;

13. ponavlja svoj poziv EU-u i njegovim državama članicama da u bliskoj koordinaciji sa zemljama koje dijele slične stavove preispita uspostavu suda za ratne zločine počinjene u Siriji dok predmet ne bude predan Međunarodnom kaznenom sudu; apelira na države članice da poduzmu sve potrebne mjere kako bi navodni počinitelji bili privedeni pravdi, naročito primjenom načela univerzalne jurisdikcije te istragom i kaznenim progonom građana EU-a odgovornih za okrutne zločine počinjene u Siriji;

14. poziva države članice i njihove saveznike, a posebno SAD, da zajamče transparentnost, odgovornost i potpunu usklađenost s međunarodnim humanitarnim pravom i pravom o ljudskim pravima u vezi s njihovim sudjelovanjem u naporima međunarodne koalicije te njihovom vojnom suradnjom sa stranama uključenima u sukob;

15. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica EU-a, glavnom tajniku Ujedinjenih naroda, posebnom izaslaniku UN-a i Arapske lige za Siriju, članovima Međunarodne skupine za potporu Siriji te svim stranama uključenima u sukob u Siriji.